

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 16.4.2024
COM(2024) 173 final

ANNEX 2

BILAG

til

**Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det
Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget**

Schengenstatusrapport 2024

DA

DA

BILAG 2

Samling af bedste praksis som fastlagt inden for rammerne af Schengenevaluering- og overvågningsmekanismen

Et velfungerende Schengenområde kræver, at medlemsstaterne anvender Schengenreglerne effektivt. Schengenevaluering- og overvågningsmekanismen er en vigtig sikkerhedsforanstaltning, der skal sikre en passende gennemførelse af Schengenreglerne, og som ikke blot giver mulighed for rettidig opdagelse af sårbarheder, men også gør det muligt at identificere bedste praksis og innovative løsninger, som medlemsstaterne har indført.

Samlingen af bedste praksis, der ledsager Schengenstatusrapporten for 2024, er den anden udgave, siden den nye forordning om Schengenevaluering- og overvågningsmekanismen trådte i kraft. Som et levende dokument omfatter den både den bedste praksis, der blev identificeret i den tidligere udgave af kompendiet, og nye og innovative foranstaltninger, der blev identificeret i de evalueringer, der fandt sted i 2023.

Samlingen af bedste praksis samler en bred vifte af bedste praksis, der dækker flere aspekter af Schengenreglerne, herunder national forvaltning af Schengensamarbejdet, forvaltning af de ydre grænser, visumpolitik, tilbagesendelse samt foranstaltninger inden for Schengenområdet, såsom indre grænser og intern sikkerhed. Målet er at give indsigt i innovative strategier, værktøjer og foranstaltninger, der kan støtte medlemsstaternes myndigheder i gennemførelsen af Schengenreglerne, og at lette peer-to-peer-videndeling. Yderligere udveksling af viden og erfaringer bør fremmes i de relevante rådsorganer for at styrke denne samarbejdsindsats. Samlingen har til formål at supplere eksisterende bedste praksis, der er skitseret i Kommissionens eller Rådets gældende henstillinger eller vejledninger, med ny indsigt.

Samlingen er af forklarende karakter og er ikke juridisk bindende. Den skal være en værdifuld ressource for politiske beslutningstagere, medarbejdere på retshåndhævelsesområdet og andre interessenter, der er involveret i at sikre et velfungerende og effektivt Schengenområde, men skal også understøtte mulige løsninger med hensyn til afhjælpende foranstaltninger til imødegåelse af fremtidige anbefalinger fra evalueringsholdene. Samlingen er del af årsrapporten, jf. artikel 25 i Rådets forordning (EU) 2022/922.

NATIONAL FORVALTNING AF SCHENGENSAMARBEJDET

1. Nationale strategier

Gennemførelse af integreret europæisk grænseforvaltning
Styring af national integreret grænseforvaltning - På nationalt plan oprettes der et center, der samler syv myndigheder, herunder politiet, migrationsmyndigheden og toldmyndigheden. Hovedformålet med dette center er at udvikle modstrategier, tilvejebringe tidlige varslinger og udarbejde anbefalinger. Der er tale om en fast struktur, der er organiseret omkring midlertidige enheders arbejde, og som dækker en bred vifte af analyseprodukter, der både tjener taktisk beslutningstagning på lokalt plan og strategisk beslutningstagning på ministerplan. Centerets analyser sendes ud til alle grænsepolitienheder via politiets webplatform. [Tyskland, 2015] - Beredskabsplanen indeholder detaljerede procedurer for en række potentielle krisescenarier, definerer klare roller og ansvarsområder for alle relevante nationale myndigheder (herunder politi, toldmyndigheder, væbnede styrker og immigrationsmyndigheder) samt lokale interessenter (såsom kommuner og ikkestatslige organisationer). Sådanne planer suppleres yderligere med procedurer for anmodning om og integration af europæisk støtte. Der blev gennemført flere test af rammen for beredskabsplanlægning med deltagelse af alle nationale myndigheder med ansvar i krisesituationer. [Finland, 2023]
Kvalitetskontrolmekanisme - Indenrigsministeriet har oprettet en national evalueringsmekanisme for de ydre grænser, der tager udgangspunkt i de europæiske og nationale kvalitetskontrolmekanismer. Her samles anbefalingerne fra Schengenevalueringsmekanismen, Frontex' sårbarhedsvurdering og nationale evalueringsbesøg. Sidstnævnte omfatter en evaluering af Schengeninformationssystemet/SIRENE og problemer i forbindelse med politisamarbejdet. [Østrig, 2020] - Der bør systematisk gøres brug af den europæiske kvalitetskontrolmekanisme på grænseforvaltningen på nationalt plan og EU-plan, idet denne mekanisme dækker hele anvendelsesområdet for den integrerede europæiske grænseforvaltning. Den faste nationale kvalitetskontrolmekanisme omfatter en national evaluatorgruppe, som har deltaget i Frontex' uddannelseskurser for Schengenevaluators. [Tematisk evaluering af nationale strategier for integreret grænseforvaltning, 2020]
Samarbejde mellem myndigheder
- En tæt og effektiv formaliseret koordinering og samarbejde mellem de forskellige nationale myndigheder på centralt, regionalt og lokalt plan anses for at være afgørende for, at de integrerede grænseforvaltningssystemer kan fungere effektivt. Der indsættes grænsebevogtningsenheder i de pågældende tredjelands territorialfarvande og på land for at sikre konstant fælles patruljering på vand og i luften fra medlemsstatens fartøjer og fly understøttet af elektroniske midler såsom det integrerede eksterne overvågningssystem (SIVE). [Tematisk evaluering af nationale strategier for integreret grænseforvaltning, 2020] - Udveksling af efterretninger mellem agenturer gennem samme platform bidrager til at opbygge et fælles struktureret billede, der forbedrer kvaliteten af informationsudvekslingen, og støtter de vigtigste interessenter i udførelsen af deres institutionelle opgaver, så dobbeltarbejde undgås. [Estland, 2023]

- Der er oprettet en fælles efterforskningscelle, der involverer andre nationale retshåndhævende myndigheder og fem andre EU-medlemsstater, der er berørt af migrationsstrømmen, samt Europol og Frontex. Dette gjorde det muligt at udveksle oplysninger effektivt og hurtigt og sikrede dermed en hurtig reaktion og effektive foranstaltninger til at bremse migrationsstrømmen og træffe foranstaltninger over for smuglerne. Kriminal efterretninger og indsamling og samling af oplysninger fra åbne kilder i denne celle samt krydskontrol af personer gjorde den fælles efterforskningscelle til et operationelt knudepunkt ved den ydre grænse til støtte for den overordnede forvaltning af migrationsstrømmen. [Litauen, 2023]

2. Nationale kapaciteter

Uddannelse
Samarbejde med Cepol - Koordineret og aktiv deltagelse i uddannelse inden for europæisk retshåndhævelse er en integreret del af samarbejdet mellem agenturerne inden for politi-, told- og grænsepolitets permanente forvaltningsstruktur. Uddannelsesbehovene drøftes regelmæssigt ikke kun af Police University College, men også i løbende samarbejde med uddannelsesinstitutionerne for grænsevagter og toldmedarbejdere. Deltagelsen i Cepols kurser er høj, og en lang række retshåndhævende medarbejdere har adgang til Cepols e-læringsplatform LEED. Cepols uddannelse indgår i de nationale uddannelsesplaner for politi, toldmyndigheder og grænsevagter, og Police University College koordinerer fordelingen af Cepols uddannelsespladser mellem de retshåndhævende myndigheder på grundlag af deres behov og kompetencer. Desuden er oplysningerne om mulighederne for Cepol-uddannelse let tilgængelige på intranettet for politi, toldmyndigheder og grænsevagter. [Finland, 2023]
Tilbagesendelse - Et omfattende uddannelsesprogram, der gennemføres af højt kvalificerede undervisere, kombineret med en etableret ramme for ledsagelse, der understøttes af et veletableret netværk af undervisere, sikrer høje standarder for udøvelsen af ledsageaktiviteter i overensstemmelse med Frontex' standarder. Uddannelsen er opdelt i en teoretisk og en praktisk del. Den teoretiske del fokuserer på tilbagesendelsesproceduren, de grundlæggende rettigheder, den retlige ramme, kommunikationen og den kulturelle bevidsthed samt medicinske aspekter. I den praktiske del bliver medarbejderne undervist i interventionsteknikker og tvangsmidler (første kontakt, briefing af luftfartøjschefer, ombordstigning, siddepladsanvisning, bevægelse om bord, uautoriserede bevægelser, forplejning, brug af toiletfaciliteter og overlevering). De praktiske øvelser gennemføres i en flymodel, som gør det muligt at undervise i realistiske omgivelser. [Portugal, 2022] - Aftale med et luftfartsselskab om regelmæssigt at anvende fly og simulatorer til at træne puljen af ledsagere i tilbagesendelsesoperationer, ikke kun ud fra et operationelt perspektiv, men også for at simulere nødsituationer, der kan finde sted under tilbagesendelsesoperationer som f.eks. brande. [Finland, 2023]
SIRENE-kontoret - Den nationale polititjeneste har i høj grad støttet udviklingen af veludformede e-læringsmoduler, der viste sig at være særligt effektive i forbindelse med pandemien, for at nå ud til næsten alle interesserede slutbrugere. Der blev også udviklet værktøjer til overvågning af uddannelsesmålgruppens fremskridt, og der blev indført genopfriskningskurser. Dette førte til et gennemsnitligt godt kendskab blandt

slutbrugerne af Schengeninformationssystemet med hensyn til potentiale, funktioner og procedurer, der skal følges. [Irland, 2021]

- **SIRENE-kontoret under det nationale efterforskningskontor har oprettet et nationalt onlinekursus med fokus på den nye forordning om Schengeninformationssystemet. Kurset omfatter teori og kontrol af viden. Onlineuddannelsespakken er obligatorisk for politifolk, grænsevagter og toldmedarbejdere, og gennemførelsen af kurset overvåges og følges op. [Finland, 2023]**
- **Oprettelse af et avanceret uddannelsescenter i SIRENE-kontorets lokaler, som tilbyder praktisk uddannelse til alle slutbrugere hos alle nationale retshåndhævende myndigheder. Uddannelsesaktiviteterne omfatter arbejde i computerlaboratorier og brug af e-læringsplatforme, herunder politiets intranet og Cepol-kurser, til fjernundervisning i SIS. Politiakademiet samarbejder regelmæssigt med de relevante afdelinger i politiet, lokale universiteter og NGO'er for at sikre, at uddannelsen regelmæssigt ajourføres, også inden for internationalt politisamarbejde og Schengenspørgsmål. Et komplet sæt manualer, der indeholder alle relevante oplysninger om Schengeninformationssystemet, det automatiserede fingeraftryksidentifikationssystem og emner vedrørende SIRENE for hver kompetent national myndighed og polititjeneste, er tilgængelig via e-biblioteker på politiets intranet. [Cypern, 2023]**
- **Det nationale IT-system registrerer oplysninger og dokumenter om tredjelandstatsborgere, der skal tilbagesendes, og giver dermed et fuldstændigt billede af deres situation. SIRENE-kontoret er ansvarligt for direkte at konvertere de nationale indberetninger om tilbagesendelse til indberetninger om nægtelse af indrejse og ophold i migrationsmyndighedernes systemer efter modtagelse af R-A-formularer fra andre medlemsstater om nationale indberetninger. Den samme procedure kan udføres af grænsevagterne, når den person, der er genstand for en indberetning om tilbagesendelse, befinder sig ved et udrejsested i EU. [Estland, 2023]**

Fælles uddannelse med andre medlemsstater

- Medlemsstaten har tilsluttet sig konceptet om fælles kurser for det nationale politi og politiet i nabolandene som et middel til at forbedre samarbejdet i grænseområderne. De fælles kurser og andre retshåndhævende agenturer med udenlandske modparter er eksempelvis resultatet af arbejdet i det bilaterale samarbejdsudvalg. Politi- og toldsamarbejdscenteret afholder også fælles kurser. [Tyskland, 2020, Spanien, 2022]

Databeskyttelse

- Der er indført gode kurser i databeskyttelse for udstationerede medarbejdere i konsulære stillinger og kurser i databeskyttelse, som tilrettelægges i samarbejde med udenrigsministeriets databeskyttelsesansvarlige og databeskyttelsesmyndigheden. [Tjekkiet, 2019]
- Et bredt uddannelseskoncept for den dataansvarlige for det nationale Schengeninformationssystem og navnlig tilvejebringelse af e-læringsmoduler og den omfattende uddannelsesstrategi for nye medarbejdere. [Nederlandene, 2021]
- Databeskyttelsesmyndighedens medarbejdere, der arbejder med anliggender vedrørende visuminformationssystemet (VIS) og Schengeninformationssystemet (SIS), modtager passende uddannelse, som er skræddersyet til hver enkelt person. [Nederlandene, 2021]

- **Omfattende uddannelse i databeskyttelseskrav i forbindelse med Schengeninformationssystemet, der tilrettelægges af den databeskyttelsesansvarlige, og udbydes til personalet og slutbrugerne i det nationale SIS- og SIRENE-kontor, navnlig vedrørende oplysningsindsatsen.** [Italien, 2021]
- **Udenrigsministeriets uddannelse og orientering af personalet om databeskyttelseskrav i forbindelse med visumudstedelsesproceduren og visuminformationssystemet, herunder aktiv inddragelse af den databeskyttelsesansvarliges kontor, for slutbrugere, navnlig for konsulære medarbejdere, inden de udstationeres på ambassader/konsulater.** [Grækenland, 2021]

Udstyr

- Brug af moderne, skræddersyet teknisk udstyr såsom tablets, smartphones og andet bærbart udstyr med specifik software, der er programmeret til at lette politiets arbejde med at identificere tredjelandstatsborgere, for hurtigt at kontrollere, om de tredjelandstatsborgere, der er genstand for politikontrol, har ret til at opholde sig i medlemsstaten. [Schweiz, 2018]

Mobile enheder

- Den vigtige udrulning af mobile enheder har øget det samlede antal søgninger og hit i SIS. [Tjekkiet, 2019]
- Brug af en mobil enhed, der kontrollerer rejsedokumenternes læsbare område, viser og lagrer data fra dokumenter og søger i nationale databaser og i SIS. Hvis søgesystemerne bryder sammen, kan de mobile enheder med dokumentlæsere bruges til at kontrollere SIS med henblik på passagerkontrol. [Ungarn, 2019]
- Der anvendes mobile enheder for at give patruljeringsmedarbejdere adgang til relevante databaser via en mobilapplikation. Mobile enheder, der er både brugervenlige og kraftige, kan læse køretøjers nummerplader samt identitetsdokumenters maskinlæsbare område. Derudover er de udstyret med ansigtsgenkendelse (dvs. afsendelse af fotografier til en central database med henblik på ansigtsgenkendelse). [Ungarn, 2019]
- Udbredelsen af mobile enheder, der er udstyret til at foretage søgninger i Schengeninformationssystemet, sikrer, at alle politibetjente nemt og hurtigt kan søge i systemet, uanset hvor de befinder sig. [Belgien, 2021]
- Alle politibetjente med den relevante profil er udstyret med smartphones med direkte adgang til (inter-)nationale databaser og en sikker kommunikationsapplikation. De nationale politistyrker bruger en mobil løsning til at arbejde uden for kontoret. Via mobile enheder (tablets, smartphones og bærbare computere) kan alle operationelle politibetjente søge i (inter-)nationale databaser (såsom identitetsdokumenter, nummerplader og biometriske identifikatorer). Genstande såsom nummerplader, der scannes med smartphones, kontrolleres straks i den centrale database. [Nederlandene, 2021]

3. Omfattende IT-systemer:

Nationale anmodninger

Indberetninger og forespørgsler

- Hvis SIRENE-kontoret opretter, opdaterer eller sletter en indberetning ved hjælp af den nationale applikation, underrettes den indberettende/anmodende myndighed automatisk ved hjælp af en

automatisk e-mailmeddelelse. Dette forenkler proceduren, mindsker arbejdsbyrden og forbedrer udvekslingen af oplysninger mellem de forskellige involverede myndigheder. [Ungarn, 2019]

- Medlemsstaten modtager passageroplysninger fra alle flyvninger fra tredjelande, og Targeting Centre Borders indsamler oplysningerne, som behandles automatisk via det nationale system for forhåndsinformation om passagerer (API). API-systemet består af nationale databaser, "observationslister", profiler baseret på risikoanalyser, SIS og databasen over stjålne og bortkomne rejsedokumenter (SLTD). I tilfælde af et match har operatørerne adgang til flere databaser og anvender den nationale applikation til at verificere matchet og indhente flere oplysninger om indberetningen (fotografier, fingeraftryk, flere oplysninger om, hvad der skal gøres, osv.). I hittet oplyses identifikatorer, begrundelsen for anmodningen og foranstaltninger, der skal træffes. Mistænkte oplysninger og flyvedata sendes til den relevante lufthavn eller søhavn, som er ansvarlig for at pågribe den mistænkte. [Nederlandene, 2021]
- Alle SIS-anmodninger giver en nem mulighed (en lille rød knap til højre under slutbrugerens navn) for at se oplysningerne om datakvalitetsadvarsler på SIS-indberetninger, der er oprettet af det enkelte kontor (efter kontorkode), hvilket kan være en nem måde at rette fejl i de nationale SIS-indberetninger på. [Italien, 2021]
- **Ud over ejerne af skydevåben skal alle importerede skydevåben også registreres af importører og våbenhandlere i politiregistret med de samme automatiserede forespørgsler. Siden august 2022 er det blevet obligatorisk at uploade fotos af skydevåbnene med angivelse af alle mærkninger og serienumre. Dette sikrer, at fotografierne kan vedlægges indberetninger, hvis et våben indlæses i Schengeninformationssystemet.** [Litauen, 2023]
- **Den centraliserede søgeapplikation, som politifolk og andre slutbrugere bruger til at søge i Schengeninformationssystemet, er meget enkel og brugervenlig med et klart synligt billede af de tilknyttede indberetninger. Fra applikationen er det let at tilgå den tilknyttede indberetning.** [Finland, 2023]

Indberetning af hit

- Der er indført flere praksisser for at sikre automatisk meddelelse af et hit til SIRENE-kontoret. Dette gælder navnlig følgende:
 - Visning af oplysninger på skærmen hos betjenten med ansvar for den efterfølgende kontrol vedrørende et hit, så snart det er registreret hos den oprindelige betjent. Grænsepolitiet på SIRENE-kontoret modtager også oplysninger om hittene via grænsepolitiapplikationen. [Polen, 2015]
 - Når det nationale agentur for vejkkøretøjer får et hit, modtager SIRENE-kontoret en automatisk e-mailmeddelelse. Dette gør det muligt for SIRENE-operatøren at verificere hittet og kontakte agenturet, hvis sidstnævnte ikke har taget initiativ hertil. [Luxembourg, 2016]
 - Grænseapplikationen har en direkte "chat"-funktion med sagsbehandleren på SIRENE-kontoret, som giver mulighed for øjeblikkelig direkte kontakt med SIRENE-kontoret, hvis der sendes en intern formular til indberetning af hit. [Kroatien, 2018]
 - Den nationale applikation giver slutbrugeren mulighed for at sende øjeblikkelige meddelelser (dvs. fra den indledende til efterfølgende kontrol) for at give yderligere oplysninger om hittet. [Finland, 2018]

- Alle slutbrugere har adgang til en standardiseret formular til indberetning af hit. Slutbrugerne kan tilgå denne formular direkte via de applikationer, der anvendes til at søge i SIS på statsniveau, eller via forbundspolitiets filbehandlingssystem. Formularen er interaktiv og kan nemt udfyldes ved hjælp af væriderne i rullemenuen. Den identificerer også fejlagtige oplysninger indtastet i fritekstfelterne. [Tyskland, 2020]
- I lufthavnen har grænsepolitiet indført en effektiv opfølgningssprocedure for hit på indberetninger om diskret kontrol i samarbejde med toldbetjentene. Konstaterer grænsepolitiet, at en passager er genstand for en SIS-anmodning om diskret kontrol, vil det diskret meddele dette til toldbetjentene. [Frankrig, 2021]
- **Den nationale applikation indeholder formularen til indberetning af hit til slutbrugerne i Schengeninformationssystemet med en forhåndsudfyldt skabelon, der henter alle tilgængelige oplysninger fra indberetningen. Slutbrugerne udfylder de relevante felter og sender den direkte til SIRENE-kontoret. E-mailen er i HTML-format, som kan konverteres direkte til en SIRENE-formular. Spørgsmål om undersøgelseskontrol udfyldes på forhånd i formularen til indberetning af hit. Dette sikrer et meget højt niveau af datakvalitet og indberetning af hit i realtid.** [Litauen, 2023]
- **Effektiv procedure til indberetning af, at en person, der er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse og en indberetning om tilbagesendelse, har forladt Schengenområdet. I sådanne tilfælde registrerer den grænsemyndighed, der fik hittet, udrejsen direkte i den applikation, der anvendes af migrationstjenesten. SIRENE-kontoret sletter indberetningen om tilbagesendelse og indfører en indberetning om nægtelse af indrejse uden for kontortid, når oplysningerne om udrejsen modtages fra en anden Schengenmedlemsstat eller fra de nationale ambassader eller konsulater. I tilfælde af tvangsmæssig tilbagesendelse registrerer de lokale politienheder, der gennemførte den tvangsmæssige tilbagesendelse, den også direkte i systemet. En sådan procedure sikrer en effektiv forvaltning af tilbagesendelsespolitikken på nationalt plan, samt at indberetningen om nægtelse af indrejse straks indføres i Schengeninformationssystemet, når afgørelsen om tilbagesendelse ledsages af et indrejseforbud.** [Finland, 2023]

Oprettelse af indberetninger

- Der er i forbindelse med SIRENE-workflowsystemet blevet oprettet en advarselsmeddelelse for at minde myndighederne om, at det er nødvendigt at indsætte biometriske identifikatorer, hvis de er tilgængelige, når der oprettes en indberetning i SIS. [Nederlandene, 2021]
- Når der oprettes SIS-indberetninger via den nationale applikation, tilføjes der automatisk oplysninger fra tidligere registreringer. Der tilføjes fotografier, og identitetsoplysninger kan automatisk indsættes i den nye indberetning. [Frankrig, 2021]
- **Høj datakvalitet og automatisering i to processer i registret over eftersøgte personer. For det første kontrollerer registret, når der oprettes en indberetning om en statsborger, automatisk, om der findes et køretøj eller et skydevåben, der er registreret i de nationale databaser i personens navn, og giver automatisk slutbrugeren mulighed for at medtage genstanden som en udvidelse af indberetningen, hvilket slutbrugeren skal bekræfte. Når en indberetning om en person indlæses, udfylder og importerer registret de alfanumeriske oplysninger (herunder ID-dokumentoplysninger) i indberetningen fra de nationale registre (fotografiet af ID-dokumentet uploades ikke automatisk, men tilføjes manuelt, når det foreligger). Når der oprettes en indberetning om tilbagesendelse i den nationale ansøgning om en person, hvis personoplysninger**

findes i de nationale registre, importerer den nationale ansøgning også de alfanumeriske og biometriske oplysninger i indberetningen (herunder kopien af ID-dokumentet, når det foreligger). [Litauen, 2023]

Nationale SIS-, VIS- og IT-systemer

- Der er adgang til et indberetningssystem, som straks kan give meddelelse om uregelmæssigheder. I tilfælde af uregelmæssigheder sender overvågningsværktøjet e-mails til systemadministratorerne. [Italien, 2016]
- Sikkerhedsoperationscenteret overvåger sikkerheden på brugerniveau i hele politinetværket og registrerer uregelmæssigheder, der kan tyde på mulige angreb. Når sikkerhedsoperationscenteret registrerer en mistænkelig anvendelse, skal operationscenteret gribe ind for at kontrollere eventuelle uregelmæssigheder. Den aktive overvågning af "atypisk adfærd" fra slutbrugere, der foretager forespørgsler, gør det muligt for dem at identificere tegn på ukorrekt anvendelse af Schengeninformationssystemet og forebygge eventuelle risici for datasikkerheden. [Nederlandene, 2021]
- I det nationale IT-visumsystem markeres hastansøgninger (f.eks. i tilfælde, hvor en ansøger skal rejse meget kort tid efter indgivelsen af ansøgningen, såsom ved hospitalsindlæggelse af et nært familiemedlem) på vedvarende vis. Derfor er det nemt at identificere hastansøgninger, og behandlingen af dem kan nemt prioriteres. [Malta, 2022]
- De månedlige datakvalitetsrapporter, som eu-LISA udarbejder, modtages af det nationale kontor for Schengeninformationssystemet og filtreres derefter, så de kun omfatter de indberetninger, som SIRENE-kontoret skal kontrollere og/eller videresende til de slutbrugere, der har oprettet den specifikke indberetning. Tostrengt kontrol af mulige fejl sikrer i høj grad, at de oplysninger, som myndighederne indlæser i Schengeninformationssystemet, er af god kvalitet. [Litauen, 2023]
- Den nationale SIS-applikation viser på en fremtrædende måde "øjeblikkelig indberetning" og "misbrugt identitet" ved at placere teksten øverst på indberetningen, fremhævet med røde bogstaver. På den måde bliver slutbrugeren straks opmærksom på situationen med hensyn til advarslens hastende karakter, kompleksitet og følsomhed. [Cypern, 2023]
- IT-infrastrukturen til visumbehandling letter i væsentlig grad indgivelsen og behandlingen af visumansøgninger på en sikker måde og begrænser afhængigheden af den eksterne tjenesteyder med hensyn til forvaltning og kontrol af systemerne. Først og fremmest et online visumansøgningsskema, der findes på Udenrigsministeriets websted og anvendes til ca. 80 % af visumansøgningerne, herunder en vejledning med forklaring på mange sprog om, hvilke oplysninger der skal indsættes i de forskellige felter. Ved processens afslutning er det muligt at generere en tjekliste for den nødvendige dokumentation, afhængigt af hvor ansøgningen indgives, og rejsens formål. Endvidere et dataindlæsningssystem, der er udviklet til den eksterne tjenesteudbyder til registrering af ansøgninger og kombination heraf med biometriske identifikatorer og scannede støttedokumenter, som forvaltes fuldt ud af de nationale myndigheder. Endelig har det "centrale" system til behandling af ansøgninger og beslutningstagning en intuitiv og brugervenlig grænseflade, der gør det muligt for beslutningstagerne let at kontakte konsulater, eksterne tjenesteydere, grænsevagter og politiet i forbindelse med en bestemt ansøgning. VIS Mail er integreret i systemet på en brugervenlig måde, og systemet indeholder forskellige analytiske og statistiske værktøjer. Systemets logstyrings- og kontrolfunktion underretter ministeriets

supportteam om eventuelle usædvanlige aktiviteter hos brugere, der behandler data. [Finland, 2023]

Databeskyttelseskrav i forbindelse med det nationale Schengeninformationssystem (N.SIS)

- Svar til registrerede fra den myndighed, der forvalter N.SIS, findes på forskellige sprog. [Danmark, 2017]
- De myndigheder, der forvalter N.SIS, accepterer den registreredes rettigheder og anmodninger på andre sprog end medlemsstaternes sprog. [Litauen, 2018]
- Den databeskyttelsesansvarlige under den dataansvarlige for N.SIS har fastlagt en omfattende politik for anmeldelse af brud på datasikkerheden, herunder procedurer, værktøjer og instrukser til medarbejdere. [Tyskland, 2020]
- Decentraliseret struktur for overvågning af beskyttelsen af personoplysninger, når de enkelte politienheder råder over kontaktpersoner for anliggender vedrørende beskyttelse af personoplysninger, mens to databeskyttelsesansvarlige står for det generelle tilsyn. [Nederlandene, 2021]
- Databeskyttelseskontoret i kriminalpolitiets centrale direktorat har gjort en stor indsats for at forbedre databeskyttelsen og datasikkerheden samt for N.SIS, herunder ved at udforme politikker om databeskyttelse og informations- og cybersikkerhedsspørgsmål, fastlægge og revidere systemet til forvaltning af informationssikkerhed og databeskyttelse samt tage ansvaret for, at der er fokus på og uddannelse i databeskyttelse. Databeskyttelsesrådgiveren er ansvarlig for at udføre sårbarhedsstyring, koordinere sårbarhedsvurderingsaktiviteten og foretage risikovurdering og revision. Vedkommende samarbejder med den dataansvarlige på en proaktiv og samarbejdsbaseret måde, f.eks. i forbindelse med projektet om etablering af et operationscenter for cybersikkerhed, der muliggør en hurtig og effektiv hændelseshåndtering. [Italien, 2021]
- Politiet har indført omfattende politikker for informationssikkerhed og anmeldelse af brud på datasikkerheden, herunder procedurer, værktøjer og instrukser til personalet samt dokumenter om forretningskontinuitet. [Norge, 2022]
- **Rigspolitiets forvaltning af brugertilladelser forhindrer uautoriseret adgang til personoplysninger. Ud over den situation, hvor stillingen eller opgaverne ændres, kontrollerer og vurderer brugerens leder årligt, at medarbejdernes brugertilladelser er hensigtsmæssige, og iværksætter om nødvendigt en intern procedure for ajourføring heraf. Den ansvarlige systemkoordinator skal hvert år kontrollere, at de brugerrettigheder, der gives til interessentgrupper og eksterne personer, er hensigtsmæssige og ajourførte.** [Finland, 2023]

Databeskyttelseskrav i forbindelse med visumudstedelsesproceduren/visuminformationssystemet

- De myndigheder, der forvalter N.VIS, accepterer anmodninger på andre sprog end medlemsstaternes sprog. [Litauen, 2018]

- Ministeriet for europæiske og internationale anliggenders flerstrengede (generelle og omfattende) tilgang til revision af visumprocessen inden for rammerne af visuminformationssystemet. [Østrig, 2020]
- Omfattende aktiviteter, som den dataansvarlige for N.VIS udfører i forbindelse med tilsynet med konsulaterne og den eksterne tjenesteyder, herunder med hensyn til datasikkerhed og databeskyttelse. Navnlig har den dataansvarlige for N.VIS i de seneste år foretaget en række egenrevisioner. [Spanien 2017, Italien, 2021]
- **Databeskyttelsesrådgiveren i ministeriet for udenrigsanliggender, Den Europæiske Union og samarbejde deltager i ministeriets inspektioner af visumudstedelsesproceduren og er også generelt stærkt involveret i mange databeskyttelsesaspekter af visumudstedelsesproceduren.** [Spanien, 2022]
- Omfattende logkontrol udført ved hjælp af et automatiseret softwareværktøj til at opdage hændelser i logfilerne. [Danmark, 2022]
- **Den SIEM-løsning, der anvendes i Udenrigsministeriets IT-system, omfatter en lang række foruddefinerede regler, der udløser alarm og pr. e-mail underretter ministeriets VISA-supportteam i tilfælde af usædvanlige aktiviteter hos brugere, der behandler oplysninger i C-VIS. Da VISA-systemet registrerer al behandling af oplysninger i VISA og C-VIS, der foretages af alle slutbrugermyndigheder med adgangsrettigheder, omfatter logkontrollen også alle disse myndigheder. Ministeriets databeskyttelsesteam har en veletableret procedure for vurdering af brud på datasikkerheden, og hvilke yderligere skridt der skal tages, herunder tidsrammen for underretning af databeskyttelsesmyndigheden.** [Finland, 2023]

SIRENE-kontoret

SIRENE-procedurer

- Anklagemyndigheden råder over en døgnbemandet afdeling med ansvar for henvisninger fra SIRENE-kontoret. [Danmark, 2017]
- Inddragelse af SIRENE-medarbejdere i aktiviteter på stedet i forbindelse med store politioperationer. [Schweiz, 2018]
- Der udstedes en attest til ofre for identitetsmisbrug i overensstemmelse med de nationale procedurer. [Danmark, 2022]
- Der kan indlæses fingeraftryk fra Schengeninformationssystemet til det nationale automatiske fingeraftryksidentifikationssystem via SIRENE-workflowsystemet, hvorefter der automatisk sendes et svar om hit/intet hit. Denne proces indledes først, når der oprettes en sag i SIRENE-workflowsystemet. I overensstemmelse med lovgivningen indebærer processen ikke lagring af SIS-fingeraftryk i det nationale AFIS. [Irland, 2021]
- **Alle relevante myndigheder i forbindelse med politiets interne sikrede netværk har deres officielle særlige mailkonti, der anvendes til at udveksle oplysninger. Alle politirapporter om hændelser er synlige for alle kontorer med særlige mailkonti, herunder de SIRENE-medarbejdere, der proaktivt søger i de tilgængelige databaser, herunder SIS, alle EU-borgere og tredjelandstatsborgere, der er involveret i de indberettede hændelser. Som følge af disse forespørgsler kontakter SIRENE-kontoret i tilfælde af et positivt match straks den politistation, der er ansvarlig for sagen (som har indberettet hændelsen), og anmoder om, at der træffes yderligere foranstaltninger med hensyn til den indberettede person. Den proaktive tilgang, som**

SIRENE-kontoret har udviklet, sikrer, at alle hits opdages under de søgninger, der foretages i SIS.
[Cypern, 2023]

SIRENE-workflowsystem

- Når der er et hit i en indberetning, der indeholder kaldenavne, misbrugte identiteter og/eller links, åbnes der et vindue i sagsstyringsapplikationerne, hvor de pågældende relevante oplysninger fremhæves. Denne meddelelse tager effektivt fat på et af de mest almindelige problemer i forbindelse med løsninger til gennemførelse af søgninger i de forskellige medlemsstater, nemlig det vanskelige ved at gøre disse oplysninger synlige for slutbrugeren. [Ungarn, 2019]
- SIRENE-workflowsystemet kontrollerer automatisk alle indgående meddelelser fra alle internationale kanaler (herunder også SIRENE-formularer) med hensyn til foruddefinerede nøgleord. De personoplysninger, der indgår i formularerne, kontrolleres automatisk i de tilkoblede databaser. Positive resultater af en sådan kontrol markeres som "hot hits" for at angive, at disse formularer bør behandles som en prioritet. Takket være denne løsning kan SIRENE-kontoret effektivt håndtere indgående anmodninger uden efterslæb. [Liechtenstein, 2021]
- Workflowsystemet omfatter mange nyttige funktioner, herunder muligheden for direkte meddelelser til slutbrugerne og omvendt, genvejstaster for de mest anvendte funktioner. [Irland, 2021]
- Indkommende A- og M-formularer (der anvendes til udveksling af oplysninger om henholdsvis europæiske arrestordrer og udleveringsanmodninger og om diverse supplerende oplysninger, når der ikke er fastlagt nogen procedure) om personer behandles automatisk i SIRENE-sagsstyringssystemet, som automatisk overfører de modtagne formularer for indberetninger vedrørende terrorisme til Politiets Efterretningstjeneste. [Danmark, 2022]
- SIRENE-formularerne, der oprettes af medarbejderne, er forhåndsudfyldt med indberetningsdata og har foruddefinerede tekster til rådighed, som kan tilføjes med et enkelt klik. De foruddefinerede tekster er skræddersyet til hver indberetningsformular og -type. [Slovakiet 2019]
- **SIRENE-sagsforvaltningssystemet er en enkel IT-applikation, der håndterer alle meddelelser på en meget automatiseret måde: Indkommende SIRENE-formularer registreres automatisk på eksisterende sager og tildeles den kompetente sagsbehandler. Indkommende A-formularer behandles automatisk og kontrolleres i de nationale databaser på grundlag af søgeord. Med denne proces kan alle indkommende A-formularer, der indeholder disse søgeord, automatisk sendes én gang dagligt i en batch til de relevante afdelinger og enheder. A-formularerne tildeles kun en operatør til manuel håndtering i tilfælde af match. De særlige nationale hit-formularer sendes automatisk fra en forhåndsvisning i advarslen fra Schengeninformationssystemet af slutbrugerne fra politiets browser/registre og modtages i ILO's mailboks til indgående meddelelser, hvorefter de konverteres til SIRENE-formularer til indberetning af hit. Disse processer letter i væsentlig grad SIRENE-kontorets opgaver og understøtter rettidigheden og effektiviteten af udvekslingen af supplerende oplysninger og formularer.** [Litauen, 2023]

4. Aspekter vedrørende de grundlæggende rettigheder

Overvågning af tvangsmæssig tilbagesendelse

- Der sikres en hensigtsmæssig overvågning gennem den nationale garants fulde uafhængighed, omfanget af dens indsats, uddannelsen af ledsagere ved tilbagesendelser i grundlæggende rettigheder (herunder

sårbare grupperes rettigheder) og princippet om non-refoulement samt det regionale netværk af uddannede observatører ved tvangsmæssig tilbagesendelse, der opererer på hele området. [Italien, 2021]

- Den regelmæssige offentliggørelse af rapporterne om overvågning af tvangsmæssig tilbagesendelse fra Ombudsmanden som tilvejebragt online, herunder på engelsk som en del af Ombudsmandens årsberetning, sikrer et yderligere lag af kontrol med udsendelsesprocessen, øger gennemsigtigheden heraf og støtter yderligere effektiviteten af mekanismen til overvågning af tvangsmæssig tilbagesendelse. [Tjekkiet, 2019]

5. Databeskyttelsestilsyn

- Den føderale databeskyttelsesmyndighed har udviklet værktøjer til gennemførelse af regelmæssigt tilsyn med de føderale myndigheder for Schengeninformationssystemet og visuminformationssystemet og har gennemført mange tilsynsaktiviteter, herunder årlige inspektioner hos slutbrugerne hos de føderale myndigheder for Schengeninformationssystemet. [Tyskland, 2020]
- **Den statslige datatilsynsmyndighed organiserer tilsynet med SIS og VIS inden for rammerne af Business Process Model and Notation — en grafisk repræsentation til definition af forretningsprocesser i en forretningsprocesmodel. Systemet giver medarbejderne oplysninger om deres ansvar på hvert trin samt om hele tilsynsprocessen.** [Letland, 2023]

EKSTERN DIMENSION

Samarbejde med tredjelande

Forbindelsesofficerer

- Inden for rammerne af den trilaterale politiaftale har medlemsstaten indvilliget i at stille alle sine forbindelsesofficerer i tredjelande til fælles disposition og fokusere på specifikke geografiske målområder. [Belgien, 2015]
- I henhold til den nordiske politisamarbejdsaftale kan de nationale retshåndhævende myndigheder (politi, toldmyndighed og grænsepoliti) gøre brug af hele netværket af nordiske forbindelsesofficerer i hele verden. Medlemsstaterne kan endvidere gøre brug af andre medlemsstaters forbindelsesofficerer. Desuden styrkes samarbejdet mellem medlemsstatens politi gennem placeringen af officeren i én medlemsstats politienhed. [Finland, 2018]
- **Der er direkte adgang fra det internationale forbindelseskontors intranet til databasen over fingeraftryksdata, hvor embedsmændene kan søge i det nationale AFIS med en NIST-fil, der er vedhæftet en indberetning, og som gør det muligt at hente eventuelle match på få minutter. Når den automatiske søgning resulterer i et match, skal dette match også kontrolleres af en fingeraftryksekspert. Denne funktion gør det ikke blot muligt at søge i de nationale databaser med alfanumeriske parametre, men også med biometriske identifikatorer, hvilket øger nøjagtigheden af identifikationen af personen.** [Litauen, 2023]

Internationalt samarbejde

- Etableringen af et multilateralt samarbejde og bilaterale aftaler med flere tredjelande gør det muligt at udveksle data i realtid om maritim overvågning og ved grænseovergangsstederne med henblik på kontrol på færger og andre grænserelaterede oplysninger. Myndighederne støtter aktivt opbygningen af nationale kapaciteter til grænsekontrol i tredjelande ved at donere aktiver. [Italien, 2021]

- De nationale myndigheder styrer migrationsstrømmene og bekæmper grænseoverskridende kriminalitet uden for Schengenområdet ved at gennemføre et regionalt koncept for grænseovervågning. Det omfatter udsendelse af forbindelsesofficerer fra tredjelande til medlemsstaternes regionale koordineringscentre og omvendt. Dette skal lette det direkte samarbejde og udvekslingen af oplysninger. Der indsættes grænsebevogtningsenheder i tredjelandenes territorialfarvande og på land, hvilket sikrer en konstant fælles patruljering på vand og i luften. En eftersøgnings- og redningsmekanisme supplerer det regionale grænseovervågningssystem med fartøjer, der koordineres af den nationale eftersøgnings- og redningstjeneste. [Spanien, 2022]

Visumpolitik

Ekstern tjenesteudbydere

- **Indførelse af finansielle sanktioner over for eksterne tjenesteudbydere** i tilfælde af manglende overholdelse af kontrakten kombineret med øget overvågning af deres arbejde er en effektiv måde at få eksterne tjenesteudbydere til at overholde bestemmelserne i kontrakten og sikre en bedre gennemførelse på. [Østrig, 2022]

FORVALTNING AF DE YDRE GRÆNSER

National og europæisk situationsbevidsthed og system til tidlig varsling

Samarbejde (situationsbevidsthed)

- Gendarmeriet i to nabomedlemsstater har opbygget et meget godt bilateralt samarbejde inden for rammerne af et samarbejdsmemorandum. På grundlag af dette memorandum er det bl.a. muligt at gennemføre fælles patruljeringer til søs og på land og udveksle operationelt personale. Myndighederne i disse medlemsstater er også blevet enige om at integrere deres maritime overvågningssystemer og udveksle oplysninger om det maritime situationsbillede. [Portugal/Spanien, 2017]
- Koordineringen mellem de nationale koordineringscentre i to nabomedlemsstater giver mulighed for et fælles situationsbillede, en effektiv udveksling af oplysninger, en styrket situationsbevidsthed ved de fælles grænser og en øget indsatskapacitet, da de to lande også udveksler oplysninger om aktivernes geografiske beliggenhed. [Portugal/Spanien, 2017]
- **Den direkte adgang til nationale databaser (ud over dem, der blot anvendes til grænsekontrol) gør det muligt for det nationale koordinationscenter at have et omfattende nationalt situationsbillede og sikre en øget situationsbevidsthed for dets interessenter på nationalt og europæisk plan.** [Finland, 2023]
- **Det nationale koordinationscenter indførte en procedure for gennemgang af anmodninger om aktivering af Eurosurs fusionstjenester på distriktsniveau og lokalt plan. En sådan procedure verificerer lovligheden og relevansen af hver enkelt anmodning fra Eurosurs fusionstjenester, inden de indgives til Frontex, og sikrer, at kun relevante og omkostningseffektive anmodninger om Eurosurs-fusionstjenester sendes til Frontex og derefter anvendes i de operationelle aktiviteter.** [Finland, 2023]

Risikoanalyse

Landgrænser

- Grænsekontrollinstitutionens nationale risikoanalyzesystem er effektivt og understøttes af et funktionelt samarbejde mellem agenturerne. To gange om året udsteder grænsekontrollinstitutionen fælles risikoanalyseprodukter til toldmyndighederne og det nationale politi. Regelmæssig og systematisk udveksling af oplysninger mellem relevante nationale myndigheder, der er involveret i gennemførelsen af den europæiske integrerede grænseforvaltning, hvilket resulterer i fælles risikoanalyseprodukter, sikrer en omfattende national situationsbevidsthed og støtter passende indsatskapacitet. Desuden tilrettelægges der fælles uddannelse, fælles operationer og skræddersyede foranstaltninger mellem de relevante myndigheder, der er involveret i grænseforvaltning. [Litauen, 2023]

Grænsekontrol

Landgrænser

- Skifteholdslederen briefer de medarbejdere, der skal foretage den indledende grænsekontrol, inden de foretager ind- og udrejsekontrol af et indkommende højhastighedstog fra et land uden for Schengenområdet. Ved disse briefing deltager toldrepræsentanter for at sikre en sammenhængende udveksling af oplysninger om ajourførte risikoprofiler samt andre relevante operationelle data. Et medlem af grænsebevogtningsholdet er blevet specifikt uddannet i efterretningsforvaltning. En effektiv grænsekontrol kræver en strategisk personalefordeling og hensigtsmæssig sprogbeherskelse alt efter passagersammensætningen. Der kræves avancerede passageroplysninger for alle tog og for passagerer og medarbejdere på disse tog. De udpegede grænsebetjente behandler de avancerede passageroplysninger, der er opført på passagerlisten, og som er forhåndstjekket i forhold til forhåndsudvalgte registre, og vurderer de anførte risici. Rejsedokumenter undersøges og kontrolleres visuelt og ved hjælp af passende teknisk udstyr. [Finland, 2018]

Luftgrænser

- En særlig enhed bestående af seks grænsebetjente overvåger private transport- og fritidsflyvninger, herunder med lette luftfartøjer og helikoptere, da den har adgang til rutesporing og flyvedata i realtid fra den militære radar. Enheden modtager alle flyveplaner, som efterfølgende analyseres. Er afgang- eller ankomstlufthavnen ikke et grænseovergangssted, vil en politienhed blive underrettet, således at den kan gribe ind. I tilfælde af ulovlige landinger på flyvepladser, der ikke er beregnet til grænsepassage, pålægger myndighederne bøder. Der foretages regelmæssigt en risikovurdering af afvigende flyruter. [Belgien, 2020]
- **Kommunikationen mellem den første og den anden linje ved grænseovergangstederne i lufthavnen via den nationale applikation er meget automatiseret og brugervenlig. I tilfælde af et hit har medarbejderen i første linje mulighed for at indtaste bemærkninger i et særligt felt, og hitoplysningerne sendes sammen med kommentarerne via den nationale applikation fra den første til den anden linje. I tilfælde af et hit på en indberetning om diskret kontrol kan e-gate-operatøren, når der er tale om et hit på en indberetning om diskret kontrol, også tilføje en bemærkning til hittet, som straks videresendes til den anden linje, som indsamler yderligere tilgængelige oplysninger og sender hitformularen til SIRENE. Dette gør det muligt at foretage kontrollen uden kontakt med den person, der er genstand for indberetningen, samtidig med at der indsamles de nødvendige oplysninger. [Litauen, 2023]**
- **Passageroplysningsenhed med ansvar for indsamling og behandling af passageroplysninger for alle flyvninger, der i øjeblikket udføres i landet. Dens rolle er at informere kompetente retshåndhævende myndigheder (hver dag døgnet rundt) om behovet for yderligere at undersøge**

indrejsende og afrejsende passagerer efter automatisk sammenligning af deres oplysninger med relevante databaser (såsom SIS, I-24/7) eller i forhold til abstrakte profiler, der er modelleret i samarbejde med og/eller efter anmodning fra sådanne myndigheder. Da den modtager forespørgsler fra alle retshåndhævende myndigheder, er enheden i en unik position til at opdage overlappende undersøgelser og ting, der skal undersøges nærmere, og informere de respektive agenturer. Et veludviklet sagsforvaltningssystem til håndtering af kommunikation med kompetente myndigheder og passageroplysningsenheder i andre medlemsstater, der er oprettet i overensstemmelse med bedste internationale praksis, er kernen i en vellykket udførelse af enhedens opgaver og informationsudveksling. Systemet tager behørigt hensyn til de databeskyttelses- og proceduremæssige krav, der er fastsat i den relevante EU-lovgivning og nationale lovgivning. Enheden gennemfører proaktivt oplysningskampagner om de funktioner, den tilbyder. Den er udstyret med teknisk og menneskelig kapacitet af høj kvalitet. [Letland, 2023]

Grænseovervågning

- Grænsebetjentene understøttes af et operationelt system, der giver mulighed for direkte mobil søgning i de relevante databaser og operationel koordinering af grænseovervågningen. Systemet anvendes derudover til koordinering af patruljer, situationsbevidsthed, placering af patruljer og effektiv reaktionskapacitet. Det gør det endvidere muligt for det regionale koordineringscenter at danne sig et generelt operationelt billede, hvilket giver mulighed for rettidigt at vælge de rette interventionsmidler og kommunikationskanalen. Den interaktive grænseflade gør det muligt for grænsebetjentene og politipatruljerne, skifteholdslederne og det regionale koordineringscenter at vælge og sende en geografisk beliggenhed for et relevant sted direkte til de skærme, der er installeret i den enkelte patruljevogn og det enkelte fartøj. Det sikrer de grænsebetjente, der er ansvarlige for grænseovervågningen, en konstant og omfattende situationsbevidsthed, letter kommunikationen og styrker reaktionskapaciteten. [Estland, 2018]
- Til overvågnings- og interventionsopgaver gør grænsebetjentene brug af ubemandede luftfartøjer (UAV). Alle de regionale enheder, der er ansvarlige for de ydre landgrænser, er koblet op til systemet, der består af tre platforme (ubemandede minimotorsvævefly), en jordstation (med fjernbetjening, skærme og antenner) og andet støtteudstyr. Platformene er udstyret med dag- og natkameraer og kan anvendes når som helst. Kameraerne leverer billeder af høj kvalitet i realtid enten til jordstationen eller andre tilkoblede modtagere. UAV-systemet kan styrke grænseovervågningskapaciteten, forbedre situationsbevidstheden og fremme reaktionskapaciteten. Efter registrering af et flyvende objekt underrettes det regionale koordineringscenter hurtigt, således at der kan gennemføres specifikke interventionsforanstaltninger. [Polen, 2019]

National database for grænseovervågning:

- Det nationale grænseovervågningskoncept er baseret på en omfattende og effektiv national database, der kombinerer alle de relevante funktioner til støtte for operationelle og taktiske opgaver. Dette system følger alle elementer i den operationelle cyklus for grænseovervågning: støtte til indsamling af oplysninger, rapportering om de taktiske og operationelle resultater af aktiviteter, planlægning af skift, forvaltning og koordinering af patruljer og udformning af en effektiv indsats på stedet og tilvejebringelse af sammenhængende situationsbevidsthed. Softwaren udgør en fælles tjenesteplatform for alle retshåndhævende myndigheder og sikrer således en effektiv udnyttelse af ressourcerne i tilfælde af nødsituationer og fordelene ved at udarbejde situationsbilledet inden for udpegede ansvarsområder. Softwaren er knyttet til funktionerne i det mobile IT-miljø hos den patrulje, der anvendes i marken. Systemet kan på grundlag af sit

omfattende og sammenhængende design drives på lokalt, regionalt og nationalt plan. [Estland, 2023]

TILBAGESENDELSE

Det nationale tilbagesendelsessystems effektivitet

Tilbagesendelsesprocedurer

- Praksis med hensyn til at træffe afgørelser om tilbagesendelse, udsendelse og indrejseforbud i ét trin mindsker den administrative byrde, samtidig med at de proceduremæssige rettigheder respekteres fuldt ud for de personer, der skal sendes tilbage. [Østrig, 2015]
- Proceduren for meddelelse af "hensigten om at udstede et indrejseforbud", når der under udrejsekontrollen opdages et ulovligt ophold, som giver tredjelandstatsborgeren mulighed for at gøre indsigelse, gør det muligt for myndighederne at udstede et indrejseforbud uden at afbryde tredjelandstatsborgerens udrejse, samtidig med at tredjelandstatsborgerens rettigheder respekteres. [Nederlandene, 2021]
- Proceduren for systematisk kontrol af en tredjelandstatsborgers opfyldelse af forpligtelsen til at vende tilbage inden for fristen for frivillig udrejse omfatter:
 - i tilfælde af manglende resultater af ovennævnte kontrol: besøg af det statslige grænsepoliti på tredjelandstatsborgerens sidst kendte adresse i medlemsstaten
 - underretning af migrationsmyndigheden om resultaterne, som efterfølgende træffer passende foranstaltninger. [Litauen, 2018]

Procedure for tvangsmæssig tilbagesendelse

- Der er indført procedurer, der sætter myndighederne i stand til at træffe en hurtig afgørelse om en fornyet asylansøgning, der indgives under udsendelsesprocessen, for at undgå at udsætte eller forsinke udsendelsen af en tredjelandstatsborger, samtidig med at den effektive gennemførelse af princippet om non-refoulement sikres. [Nederlandene, 2015]

Frivillig tilbagevenden

- Ved at fremme programmer for støttet frivillig tilbagevenden i alle faser af asyl- og tilbagesendelsesprocedurerne sikres det, at tredjelandstatsborgere fra den tidligste kontakt med de nationale myndigheder informeres fuldt ud om muligheden for frivilligt at vende tilbage. Denne praksis bidrager til det høje antal personer, der frivilligt vender tilbage, hvilket fremmer en mere værdig, sikker og omkostningseffektiv måde at sende tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold tilbage på. [Luxembourg, 2016]
- Frivillig tilbagevenden er en prioritet for de nationale myndigheder i hele tilbagesendelsesprocessen. Der er en proaktiv tilgang til at motivere tredjelandstatsborgere til frivillig udrejse i alle faser af proceduren, navnlig i tilbageholdelsescentre. Tilbageholdelsescentrene anses for at bidrage til at fremme frivillig tilbagevenden, idet sagsbehandlere og myndigheder aktivt motiverer tredjelandstatsborgere til frivilligt at forlade landet og samtidig sørger for passende indkvartering og støtte. [Nederlandene, 2021]
- Ved på et tidligt stadie at inddrage de personer, der skal sendes tilbage, i forbindelse med at fremme frivillig tilbagevenden/udrejse og muligheden for, at en person, der skal sendes tilbage, kan deltage i en

ordning om frivillig tilbagevenden på et hvilket om helst tidspunkt af tilbagesendelsesprocessen, fremmes den frivillige tilbagevenden og reintegration som en integreret del af et fælles EU-system for tilbagesendelse i overensstemmelse med EU's strategi for frivillig tilbagevenden og reintegration. [Danmark, 2022]

IT-system

- Brug af avanceret teknologi, mobilt udstyr og omfattende databaser til let adgang og udveksling af oplysninger fremmer en effektiv tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere uden ret til ophold. [Nederlandene, 2021]
- Det nationale IT-system til forvaltning af sager om tilbagesendelse, som blev udviklet i overensstemmelse med Frontex-modellen (RECAMAS), giver tilbagesendelsesrelaterede myndigheder et effektivt og integreret værktøj, der fremmer den effektive forvaltning af tilbagesendelsessager. [Italien, 2021, Estland, 2023]
- Opkoblingen af det nationale forvaltningssystem for migrationssager til Frontex' applikation for tilbagesendelse (FAR) med charterfly gør det muligt for de nationale myndigheder at nå direkte ud til alle charteraktiviteter, der organiseres med støtte fra Frontex, og hjælpe dem med mere effektivt at tilrettelægge og deltage i tilbagesendelsesoperationer. [Østrig, 2020]

Tilbageholdelse med henblik på udsendelse

Tilbageholdelsescentre

- Et legerum i registreringsfaciliteter for udlændinge sikrer passende og stimulerende omgivelser for børn. De lange åbningstider og muligheden for frit at benytte faciliteterne, tilstedeværelsen af en socialarbejder og den store mængde spil og aktiviteter, der er til rådighed, gør det attraktivt for børn at bruge stedet. [Litauen, 2018]
- Familiecentre og specifikke psykiatriske faciliteter kan imødekomme de særlige behov hos sårbare tilbageholdte personer. Familiecenterets indretning, aktiviteter og medarbejdernes engagement giver mulighed for et forholdsvis normalt familieliv og giver familier og uledsagede mindreårige adgang til passende og stimulerende omgivelser. Den psykiatriske facilitet sikrer et tæt samarbejde mellem de relevante partnere for at imødekomme behovene hos sårbare personer med psykiske problemer i tilbagesendelsesprocessen, samtidig med at tilbagesendelsesprocedurernes effektivitet øges. [Nederlandene, 2021]
- De udarbejdede protokoller og uddannelsen af personalet bidrager sammen med udformningen og ordningen til at afbøde stress og traumer blandt mindreårige i tilbagesendelsesprocessen og er i overensstemmelse med princippet om barnets tarv. [Norge, 2022]
- **Faciliteterne for udlændinge har afdelinger for mental sundhed, der tilbyder bistand til tredjelandsstatsborgere med mentale sundhedsproblemer såsom posttraumatisk stress og forebyggelse af selvmord samt støtte til deres tilvænnning. Psykologerne foretager en indledende vurdering sammen med alle nyankomne og oplyser dem om mulighederne for at søge psykologisk støtte inden for faciliteten. Dette giver mulighed for tidlig identifikation af psykologiske problemer, som kan sikre en effektiv tilgang og håndtering af sådanne sager. Der er adgang til disse afdelinger i kontortiden fra mandag til fredag, hvis der er bestilt tid pr. telefon eller med et ansøgningsskema. Dette bidrager til at skabe et åbent og sikkert miljø, navnlig når det drejer sig om ofre for menneskehandel og andre sårbare personer. [Litauen, 2023]**

Grænseoverskridende samarbejde i områderne ved de indre grænser

Operationelt samarbejde med nabomedlemsstater

- Trilaterale patruljeringer i tog i samarbejde med nabostaterne. [Østrig, 2015]
- Medlemsstaterne udarbejder hver anden uge en fælles halvårlig rapport om kriminalitetsanalyser og en rapport om operationelle kriminalitetsanalyser. Derudover forberedes der en daglig briefing med oplysninger om forbrydelser begået i én medlemsstat, som deles med partnermedlemsstaterne. [Liechtenstein, 2015]
- Der er indsat et fælles analysehold i en politikreds, der ligger i en grænseregion. Dette hold består af flere organer, som omfatter politi, toldmyndighed og grænsepoliti samt kriminalpoliti. Analyserne anvendes som grundlag for beslutninger vedrørende grænsekontrol, politiarbejde og toldspørgsmål. Det blev bemærket, at der blev gjort brug af analyserapporter til at orientere medarbejderne forud for fælles patruljeringer, herunder fastlæggelse af de dage, tidspunkter og steder, hvor sådanne patruljeringer skulle finde sted. For de havne, der er godkendt til ankomster fra lande uden for Schengenområdet, udarbejdes der månedlige rapporter om risikoanalyser. De anvendes som grundlag for de operationelle og administrative aspekter af grænsekontrollen. [Danmark, 2017]
- For at sikre et effektivt grænseoverskridende samarbejde og ressourcedeling undertegnede nabomedlemsstaterne en aftale om fælles brug af hemmelige efterretningskilder til at udføre undercover-efterretningsoperationer gennem en fælles gruppe af politibetjente. [Litauen, 2018]
- De bilaterale aftaler om politisamarbejde, der er indgået med to nabomedlemsstater, giver mulighed for at udveksle oplysninger om administrative overtrædelser, giver mulighed for overførsel og transit af personer gennem den anden stats område ved betjente tilhørende den anden kontraherende part, indeholder bestemmelser, i henhold til hvilke det traditionelle anvendelsesområde for forfølgelse og overvågning over grænserne udvides, og sikrer de samme politimæssige beføjelser som en national politibetjent, når den anden medlemsstats politibetjent udfører deres aktiviteter på deres respektive område. I aftalerne organiseres endvidere en lang række grænseoverskridende fælles politisamarbejdsinitiativer. [Tjekkiet, 2019]
- Skærmen på det nationale datasystem blinker, når en operation påbegyndes, hvorved operatørerne straks underrettes om den nødvendige opfølgning. Der gives også adgang til direkte transmission. Geolokaliseringen af patruljevognene er også synlig i systemet. Både politisamarbejds- og toldcentre og SPOC har direkte adgang hertil. [Tjekkiet, 2019]
- I henhold til de gældende bilaterale aftaler med Schengennabolande kan der gennemføres grænseoverskridende forfølgelse på de respektive områder uden tidsbegrænsninger og territoriale begrænsninger og grænseoverskridende forfølgelse i forbindelse med andre lovovertrædelser end dem, der er nævnt i artikel 2 i Rådets rammeafgørelse af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne, f.eks. hvis personer undgår politi- eller grænsekontrol. De bilaterale aftaler går også videre end Schengenkonventionens bestemmelser ved at tillade grænseoverskridende forfølgelse på vand samt tillade, at den forfulgte pågribes af den udenlandske politibetjent, der udfører forfølgelsen. I henhold til aftalen kan forfølgelsen gennemføres over mere end én indre Schengengrænse. [Slovakiet, 2019, Ungarn, 2019]
- Medlemsstaterne samarbejder med nabolandene om overvågning på tværs af grænserne i tilfælde af sporing af GPS-enheder på baggrund af internationale anmodninger. Alle nabolande råder over teknisk

kompatible enheder, som sikrer en vellykket sporing af køretøjer uden brug af fysisk overvågning. Det centrale kontor koordinerer gennemførelsen af sådanne sager og fører omfattende statistikker. [Ungarn, 2019]

- Fælles binationale brigader til bekæmpelse af ulovlig migration og smuglere udgør integrerede og faste internationale samarbejds mekanismer, der gør det muligt for to nabolande at tilrettelægge kontroller på grundlag af fælles analyser af migrationsrisici. Disse "brigader" (eller "fælles enheder"), der består af et ligeligt antal betjente fra begge lande udvalgt på baggrund af deres tekniske og sproglige kompetencer, som er oprettet ved den fransk-tyske og fransk-italienske grænse, er enten underlagt Prüm-aftalerne eller en bilateral aftale. Ud over tilrettelæggelsen af fælles patruljeringer tilbyder de fælles brigader (eller fælles enheder) fælles uddannelse. Dette fælles brigadesystem letter udvekslingen af oplysninger mellem to nabolande og koordineringen af kontroloperationer og bør derfor fremmes og udvides til andre grænser, navnlig den fransk-spanske grænse. [Frankrig, 2021]
- **På regionalt plan er det grænseoverskridende samarbejde baseret på administrative protokoller med de kompetente myndigheder i nabomedlemsstaterne, som gennemføres yderligere gennem årlige handlingsplaner. Dette praktiske samarbejde omfatter fælles risikoanalyse, fælles operationer og patruljering, forvaltning af specifikke arrangementer og fælles uddannelse. Der planlægges regelmæssigt fælles patruljering. Dette samarbejds koncept skaber et godt grundlag for en fælles operationel indsats på regionalt plan, fælles brug af begrænsede ressourcer og et mere omfattende situationsbillede af kriminaliteten.** [Estland, 2023, Letland, 2023]

INTERN SIKKERHED

Nationale strategier for retshåndhævelse

- Hvert fjerde år fastsætter justits- og sikkerhedsministeren den nationale sikkerhedsdagsorden med nationale politiske mål for politiarbejdet. På regionalt plan omsætter de lokale myndigheder de nationale prioriteter til regionalpolitiske mål for politiet på den regionale sikkerhedsdagsorden. De retshåndhævende myndigheder indsamler og udveksler efterretninger og oplysninger til støtte for den nationale sikkerhedsdagsorden, de regionale sikkerhedsdagsordener og Europols trusselsvurdering af grov og organiseret kriminalitet (SOCTA). Styringsudvalg fra forskningsafdelingen har til opgave at koordinere og overvåge hele proceduren. Gennem en daglig operationel briefing underrettes de forskellige politienheder om de specifikke fokusområder inden for deres arbejdsområde. Briefingen er baseret på en national model og indeholder alle relevante oplysninger og efterretninger, der er tilgængelige på lokalt, regionalt, nationalt og internationalt plan. Derudover udarbejdes der diverse trusselsvurderinger. De anvendes f.eks. som udgangspunkt for politikudformning inden for bekæmpelse af organiseret kriminalitet og estimering af trusselsniveauer, der angiver sandsynligheden for et terrorangreb. Desuden foretager alle regionale efterretningstjenesters forsknings- og analyseafdelinger deres egne trussels- og sikkerhedsvurderinger. [Nederlandene, 2021]
- **Rigsadvokaten har udpeget en forbindelsesanklager til SPOC, som ofte høres om påtegning af indberetninger og internationale arrestordrer, komplekse internationale strafferetlige efterforskninger og andre sager, hvor der er behov for input fra anklagemyndigheden.** [Portugal, 2022]
- **Et meget tæt samarbejde mellem de udenlandske forbindelsesofficerer og den centrale myndighed for internationalt retligt samarbejde, som kan rådgive og bistå skriftligt med europæiske**

efterforskningskendelser eller anmodninger om gensidig retshjælp rettet til medlemsstaten. [Portugal, 2022]

- **Politiets brug af et analyseværktøj i sine kriminelle analyseenheder, der gør det muligt at udarbejde "profiler" for kriminalitetsfænomener på grundlag af operationelle data, som viser brugeren en interaktiv visualisering af fænomenet, dets tendenser, fremgangsmåder og udviklingstendenser. Politiet har siden iværksættelsen af denne applikation i 2019 udvidet antallet af analyserede kriminalitetsfænomener og brugere betydeligt.** [Litauen, 2023]

Organisation af det centrale kontaktpunkt for international informationsudveksling vedrørende retshåndhævelse

Organisation, informationsudveksling

- Med henblik på en bedre koordinering af det internationale politisamarbejde har politiet oprettet et netværk af kontaktpersoner for internationalt politisamarbejde. De sidder i alle regionale politihovedkvarterer og hovedstadens politihovedkontor. Kontaktpersonerne fungerer som bindeled mellem de lokale politibetjente og det centrale kontaktpunkt i hovedkvarteret for det nationale politi ved udførelsen af følgende opgaver: rådgivning om valget af kanal for politisamarbejde, hjælp til at udarbejde anmodninger om udveksling af oplysninger, oversættelse og overførsel af svarene til det lokale politi, bevidstgørelse af de lokale politibetjente omkring forskellige muligheder for international informationsudveksling. Kontaktpersonerne bidrager til en forbedret kvalitet og fremmer koordineringen af anmodninger om informationsudveksling. [Polen, 2019]
- Den daglige udveksling af indberetninger af kriminelle hændelser fra det lokale til det regionale og statslige niveau fungerer godt. I praksis stilles der med jævne mellemrum en elektronisk rapport om hændelserne inden for de sidste 24 timer til rådighed for den lokale stationsledelse, det regionale niveau og statens centrale kriminalpolitienhed. Herved bliver det muligt for alle niveauer at træffe begrundede beslutninger. [Tyskland, 2020]
- Systemet til koordinering af terrorbekæmpelsesaktiviteter samler alle efterretninger fra de forskellige politiorganisationer og institutioner med ansvar for forebyggelse og bekæmpelse af terrorisme, voldelig radikalisme samt organiseret og grov kriminalitet. Systemet udgør et passende alternativ, der kombinerer informationsstyring med operationel koordinering i en situation, hvor de relevante nationale myndigheder ikke har adgang til hinandens databaser. [Spanien, 2022]
- **Udsendelse af internationale sagsbehandlere på regionalt plan i forskellige politiafdelinger. Disse medarbejdere er en del af det centrale kontaktpunkt og har fire ugers uddannelse i store IT-systemer, udveksling af supplerende oplysninger via SIRENE-kanalen, forvaltning af biometriske identifikatorer og besøg på stedet hos Europol og Eurojust. De har fuld adgang til sagsforvaltningssystemerne i det centrale kontaktpunkt, INTERPOL's sikre globale politikommunikationssystem I-24/7 og har ret til at indlæse indberetninger og INTERPOL-efterlysninger i Schengeninformationssystemet. De har også adgang til de relevante systemer og tilladelser svarende til en sagsbehandler, der er tilknyttet det nationale SIRENE-kontor og det internationale kommunikationscenter. Dette har resulteret i, at der er ekspertise inden for Schengeninformationssystemet til rådighed i hver lokal afdeling. Desuden kontrollerer de internationale sagsbehandlere både kvaliteten og den juridiske relevans af de ønskede oplysninger, udarbejder SIENA-meddelelser, der skal sendes til forbindelsesofficerer i Europol, og tilbyder uddannelse i internationalt politisamarbejde inden for den lokale politiafdeling.** [Finland, 2023]

Organisation

- Det faste center for efterretninger om og analyse af kriminalitet på politi-, told- og grænsepolitiområdet er en form for effektivt samarbejde og koordinering mellem de retshåndhævende myndigheder, der bl.a. producerer fælles analyse- og trusselsvurderingsprodukter. PCB kan således ses som en grundpille, der både støtter det politiske niveau, når det drejer sig om at træffe evidensbaserede beslutninger på grundlag af et fælles situationsbillede, og de regionale og lokale tjenester i deres efterforsknings- og efterretningsarbejde. [Finland, 2018]
- Omfattende og intensivt samarbejde mellem de retshåndhævende myndigheder og de nationale skatte- og toldmyndigheder på både nationalt og regionalt plan. Fælles efterforskninger og operationer samt udveksling af oplysninger og data er almindelig praksis. [Ungarn, 2019]
- Politisamarbejdscentre råder over deres eget nye avancerede sagsstyringssystem, som er integreret i det nationale CMS-politisystem og har en indbygget funktion til generering af omfattende automatiserede statistikker om grænseoverskridende aktiviteter. [Ungarn, 2019]
- Oprettelsen af centrale kontorer, der samler ressourcerne fra forskellige myndigheder og fokuserer på én type kriminalitet, fører til meget effektive operationelle resultater. [Frankrig, 2021]
- En effektiv struktur til udarbejdelse af både den nationale trusselsvurdering og særlige trussels- og risikovurderinger. Den kombinerer centralt organiseret kvalitetskontrol med behovsanalyser på regionalt plan. Den tværfaglige enhed for strategisk analyse er ansvarlig for den strategiske kriminalitetsanalyse. Enheden består af et hold, der arbejder på nationalt plan, og feltgrupper i flere regioner. Kvalitetskontrollen opretholdes på centralt plan, hvilket også sikrer sammenhæng mellem de forskellige analyseprodukter. Enheden udarbejder den årlige nationale trusselsvurdering med fokus på organiserede kriminelle grupper. [Frankrig, 2021]
- **Aftalememorandum mellem politi og toldmyndigheder muliggør et omfattende samarbejde mellem de to forvaltninger, som omfatter udveksling og deling af relevante oplysninger og strategiske, taktiske og operationelle efterretninger, navnlig ved at lette gensidig adgang til databaser under behørig hensyntagen til individuelle rettigheder og databeskyttelsesregler, udvikling og fremme af bedste praksis, procedurer for operationelle spørgsmål med hensyn til fælles aktioner, fælles mobile patruljeringshold, fælles efterforskningshold, fælles efterretningshold, deling af udstyr mellem tjenester og samarbejde om udvikling, indkøb, udbredelse og anvendelse af teknologi.** [Cypern, 2021]
- **SPOC har en risikoanalysegruppe, der er ansvarlig for at foretage en mere detaljeret analyse af nationale og internationale anmodninger, som modtages i SPOC, indsamler yderligere oplysninger i tilgængelige databaser og udarbejder analyserapporter om opdagede kriminalitetstendenser og fremgangsmåder. Indberetningerne sendes derefter til anklagere og/eller de respektive politimyndigheder til brug for relevante efterforskninger.** [Portugal, 2022]
- Afdelingen for internationalt samarbejde kombinerer operationel informationsudveksling med strategisk beslutningstagning på internationalt plan. Afdelingen omfatter det nationale centrale kontaktpunkt for international udveksling af retshåndhævelsesoplysninger. Her repræsenteres både nationale politistyrker, regionale politistyrker og toldmyndigheder. Begge relevante myndigheder råder over et netværk af eksperter i internationalt politisamarbejde, som bistår og rådgiver de strafferetlige efterretningsenheder på regionalt plan om anvendelsen af instrumenterne for internationalt politisamarbejde. De vigtigste retshåndhævende myndigheder uddanner regelmæssigt eksperter i internationalt politisamarbejde. Disse eksperter indgår i den pågældende regionale enhed og varetager

denne rolle ud over deres daglige arbejde. Netværket bliver orienteret på et årligt møde, hvor f.eks. nationale forbindelsesofficerer i Europol indbydes som talere. Mellem disse møder sendes der viden om nye procedurer til netværket — enten via nyhedsbreve eller ad hoc-møder. Desuden modtager eksperterne inden deres deltagelse i myndighedens netværk en uges kapacitetsopbyggende uddannelse. Disse ekspertnetværk udgør en forholdsvis ukompliceret måde at formidle viden om internationalt politisamarbejde på regionalt plan på. [Spanien, 2022]

Brug af Europolts værktøjer til grænseoverskridende samarbejde og informationsudveksling

- Data fra det nationale system for politietforskninger uploades automatisk til Europolts informationssystem. Databasen over igangværende efterforskninger er koblet op til en automatisk dataindlæser i Europolts informationssystem. Der indlæses nye oplysninger, eksisterende oplysninger forbedres, og gamle oplysninger fjernes dagligt. Denne proces er fuldstændig automatiseret. Den nationale Europolenhed håndterer hits mellem nationale og udenlandske efterforskninger, som allerede er tilgængelige i Europolts informationssystem. [Nederlandene, 2021]